

2 december 2022

BULLETIN

VOLKSGEZONDHEID | SANTÉ PUBLIQUE

Kort overzicht van de Belgische cijfers m.b.t. respiratoire infecties en apenpokken

A. INFORMATIE OVER COVID-19

Met de winter in aantocht zien we momenteel zowel COVID-19 als RSV stijgen. RSV is een virus dat typisch piepende ademhaling bij jonge kindjes geeft. Goede wintergewoonten kunnen nu een groot verschil maken. Denk aan propere handen, goede verluchting, blijf thuis bij ziekte of draag een masker bij milde klachten, draag een masker op het openbaar vervoer en zorg dat u in orde bent met uw COVID-en griepvaccinatie. Het is verstandig om gedurende deze weken van intense RSV-circulatie bezoek van of bijeenkomsten met baby's even uit te stellen.

Prof. Dr. Steven Van Gucht

1. Aantal COVID-19-gevallen, ziekenhuisopnames en overlijdens (week van 21 tot 27/11/22)

+ 28%

Nieuwe gevallen

+ 36%

Nieuwe ziekenhuisopnames

De 14-daagse-incidentie van het aantal gevallen bedraagt nu 104/100.000 inwoners.

De 7-daagse-incidentie van het aantal ziekenhuisopnames bedraagt 3,6/100.000 inwoners.

- **Het aantal gerapporteerde nieuwe gevallen** is verder gestegen (+28 %) ten opzichte van de voorgaande periode van 7 dagen. Voor dezelfde periode is het reproductiegetal R_t , dat berekend wordt op basis van het aantal gediagnosticeerde gevallen licht gedaald, maar nog steeds groter dan 1 (1,136).
- **Het aantal nieuwe ziekenhuisopnames** is toegenomen voor de periode van 24 tot 30 november (+36 %, wat neerkomt op 221 nieuwe ziekenhuisopnames) tegenover de week ervoor. Voor dezelfde periode is het aantal bezette bedden op **intensieve zorgen** stabiel gebleven (+ 4 %, in totaal 48 patiënten op IZ).
- **De COVID-19 mortaliteit** is stabiel. De 28 gerapporteerde sterfgevallen vonden voornamelijk plaats in het ziekenhuis. Week 45 toonde geen statistisch significante oversterfte.
- **Surveillance door huisartsen:** Het gemiddelde aantal dagelijkse contacten met een huisarts voor vermoeden van COVID-19 is stabiel (9 contacten deze week per 100 000 inwoners per dag, net als vorige week). De incidentie van raadplegingen bij de huisarts voor griepachtige klachten is verder toegenomen, met 165 consulten per 100 000 inwoners per week.
- **Surveillance in woonzorgcentra:** de epidemiologische situatie vertoont een stabilisatie van het aantal nieuwe gevallen en ziekenhuisopnames onder WZC-bewoners, het aantal nieuwe gevallen onder het WZC-personeel en het aantal clusters.

- **Afvalwatersurveillance:** De virusbelasting gedetecteerd in het afvalwater blijft laag, maar neemt verder toe, meer bepaald voor de indicatoren 'stijgende trend' en 'snelle toename'.
- Vandaag neemt het aandeel van Omicron varianten BA.4 en BA.5 systematisch af. Het bedraagt nu nog ongeveer één derde van de besmettingen. We zien vooral **BQ.1** en **BQ.1.1** toenemen. Beide **Omicron varianten** vertegenwoordigen nu 2 op 3 van de besmettingen.

Bron: Sciensano en het National Reference Center for Coronaviruses, UZ Leuven

2. Testen en positiviteitsratio (week van 21 tot 27/11/22)

Het aantal uitgevoerde testen is licht gestegen, met een gemiddelde van 6.751 testen per dag. Ook de positiviteitsratio is licht toegenomen (15 %).

Bron: Sciensano

3. Besmettingscijfers met 21% gedaald bij de werkende bevolking en lager dan die van de algemene bevolking (periode van 8 tot 21/11)

De incidenties van de besmettingen in de meeste werksectoren zijn nu op een laag plateau terechtgekomen. Hierbij speelt de veranderde testprocedure, met minder geregistreerde testresultaten, mogelijks ook een rol. De gemiddelde incidentie in de werkende bevolking is op 2 weken tijd met 21% gedaald, en ligt nu 24% lager dan die in de algemene bevolking. De hoogste incidenties zijn te vinden in de zorgsector (ziekenhuizen en woonzorgcentra) en in het lager onderwijs.

De cijfers in de algemene bevolking stijgen opnieuw (incidentie en positiviteitsratio). Tegelijk zijn we op het punt gekomen dat Omicron variant BA.5 minder dan 50% en BQ.1 meer dan 50% van de circulatie uitmaakt. We zagen in landen die ons voorgingen dat dit voor een piek(je) kan zorgen. In Frankrijk en Denemarken was er zelfs een impact op het zorgsysteem, maar we verwachten dat bij ons wat minder, dankzij de hoge vaccinatiegraad.

Meer info vindt u [hier](#).

Bron: Monitoring Belgian COVID-19 infections in work sectors in 2022, Version 47 (23 November 2022)

Geert Molenberghs (1,2), Johan Verbeeck (1), Godelieve Vandersmissen (3), and Lode Godderis (3,4)

1 Data Science Institute, I-BioStat, Universiteit Hasselt, Hasselt, Belgium

2 I-BioStat, KU Leuven, Leuven, Belgium

3 IDEWE, External Service for Prevention and Protection at Work, Heverlee, Belgium

4 Centre for Environment and Health, Department of Public Health and Primary Care, KU Leuven, Leuven, Belgium

4. Herfstbooster tegen COVID-19

De vaccinatiecentra in de deelstaten bouwen stilaan af, of sluiten hun deuren. Desalniettemin zijn er nog veel mogelijkheden om je te laten vaccineren (in vaccinatiecentra, bepaalde apotheken, of bij de huisarts, afhankelijk van de deelstaat)

We roepen de personen met een verhoogd risico - en dan vooral de mensen met een verminderde immuniteit - op om een herfstvaccin te gaan halen, met de winter in aantocht.

Ook alle andere volwassenen hebben nog de kans om een herfstvaccinatie te gaan halen.

Meer details vindt u in het wekelijkse rapport van Sciensano, dat elke vrijdagmorgen wordt gepubliceerd [COVID-19 - Epidemiologische situatie | Coronavirus Covid-19 \(sciensano.be\)](#) en het Dashboard: <https://datastudio.google.com/embed/reporting/c14a5cfc-cab7-4812-848c-0369173148ab/page/ZwmOB>

Stand van zaken van de herfstvaccinatie

In totaal hebben op 28 november meer dan 3.800.000 personen een 2^e booster gekregen, zijnde 41% van de volwassen Belgische bevolking. Het komt neer op bijna 72% van de 65-84jarigen, en bijna 71% van de 85plussers. Ongeveer 11.000 jongeren tussen 12 en 17jaar kregen nu ook een 2^e booster.

65,8% van de immuungecompromitteerden kreeg een tweede booster, en 45,2% een derde.

Meer informatie over de organisatie van de vaccinaties vindt u hier:

Vlaanderen: <https://www.laatjevaccineren.be>

Wallonië: <https://www.jemevaccine.be/>

Brussel: <https://coronavirus.brussels/>

Ostbelgien: <http://ichlassemichimpfen.be>

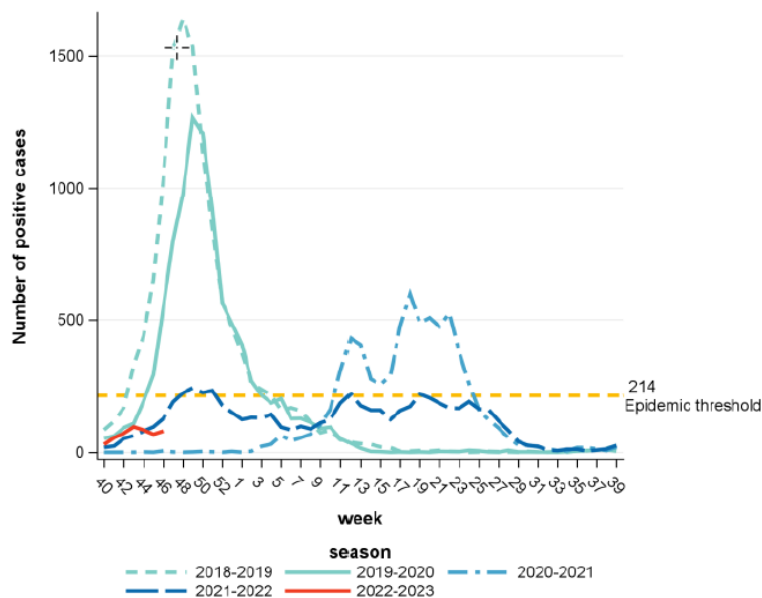
B. INFORMATIE OVER RSV EN INFLUENZA

Het aantal infecties en hospitalisaties door COVID-19 zitten opnieuw in de lift. Tegelijkertijd zien we, niet onverwacht, ook andere respiratoire infecties sterk toenemen. Dit is een fenomeen dat zich jaarlijks voordoet.

Voor het ogenblik is er een sterke toename van **Respiratory Syncytial Virus (RSV)** bij zuigelingen. Het veroorzaakt een ontsteking van de kleinste luchtwegen (bronchiolitis) en leidt vaak tot een gewone verkoudheid. In de meeste gevallen gaat de infectie over na 3 tot 7 dagen.

Bij zeer jonge kinderen of bij kwetsbare ouderen kan de infectie gevaarlijk zijn en zuurstoftekort veroorzaken, zodat ziekenhuisopname nodig is. Waarschuwingssymptomen zijn een moeilijke en versnelde ademhaling, piepend geluid bij ademen, onrust en irritatie.

Figuur 2: evolutie van het aantal positieve testen voor RSV per seizoen, sinds 2018, gerapporteerd door peillaboratoria (Bron : Sciensano)

Momenteel zijn er nog weinig **griepinfecties**, maar verwacht wordt dat de komende weken hun aantal sterk zal stijgen.

Deze wintergolven met verschillende virussen kunnen gelijktijdig optreden, gedeeltelijk overlappen of elkaar opvolgen in de tijd. Dit kan aanhoudende druk zetten op ons zorgsysteem door de vele zieken en ziekenhuisopnames. Verder kan het zorgen voor een verhoogde socio-economische druk, door afwezigheden op het werk veroorzaken.

Vele van de geldende COVID-19 maatregelen en aanbevelingen zijn ook nuttig om het aantal infecties door RSV en influenza te beperken: als je ouder dan 50 bent, een verlaagde immuniteit hebt of zorgverlener bent, laat je je best vaccineren tegen griep en COVID-19. Verder zijn het voldoende ventileren van binnenruimtes, thuisblijven bij ziekte en het dragen van een masker in drukke ruimtes en bij symptomen aanbevolen. Als bescherming tegen het RSV-virus is het extra belangrijk om de handen regelmatig te wassen of te ontsmetten.

Meer info vindt u in het [wekelijkse Griep bulletin](#) van Sciensano

C. INFORMATIE OVER APENPOKKEN

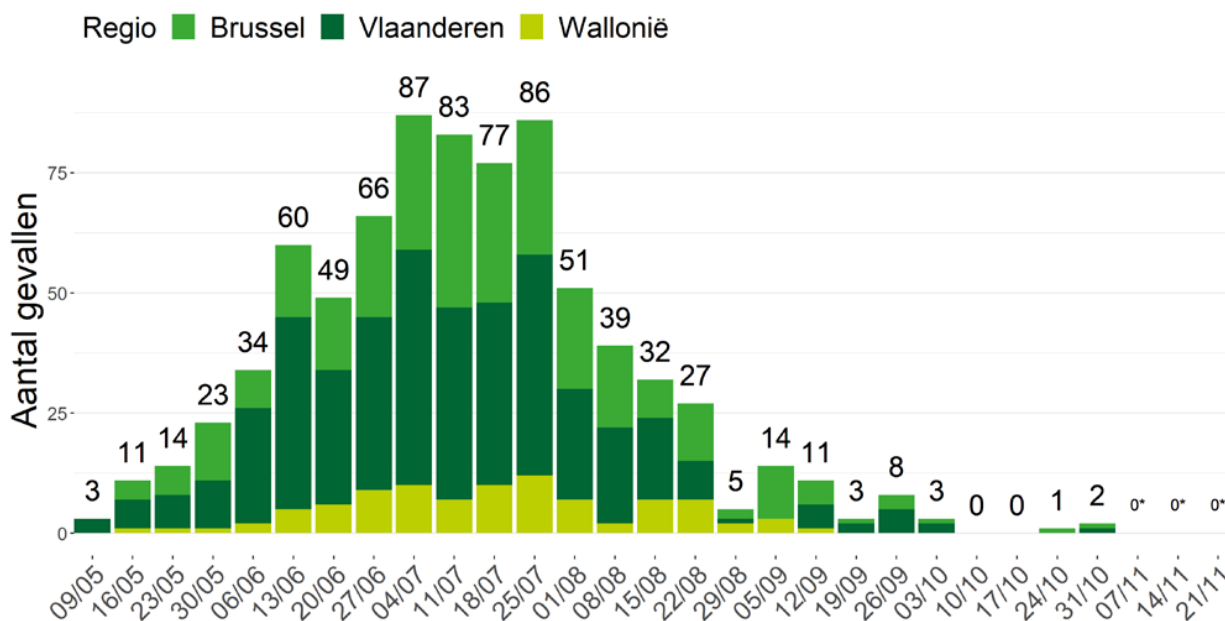
Monkeypox of Apenpokken wordt veroorzaakt door het monkeypoxvirus. Tot nu toe kwam de ziekte vooral voor in beboste delen van Centraal- en West-Afrika, met sporadisch gevallen in andere landen, gelinkt aan een reis naar deze gebieden. Sinds begin mei 2022 verspreidt de ziekte zich echter in Europa en daarbuiten, waarbij besmettingen vooral voorkomen bij mannen die seksuele contacten hebben met mannen (MSM), maar niet uitsluitend.

1. Aantal gevallen

Op 28 november 2022 waren er in ons land in totaal 789 bevestigde gevallen van apenpokken gemeld. Het gaat om 411 gevallen in Vlaanderen (52%), 285 gevallen in Brussel (36%) en 93 gevallen in Wallonië (12%).

Bij de gevallen waarvoor het geslacht gekend is, zijn er 778 mannen, 5 vrouwen, en 3 personen die zich anders identificeren. De leeftijd voor de grote meerderheid situeert zich tussen de 16 en 71 jaar oud. Er zijn 2 gevallen gemeld bij min 16-jarigen; een kind jonger dan drie jaar en een kind ouder dan 12 jaar.

Figuur 3: Aantal gevallen per regio per week sinds 10 mei 2022, België (data laatste 3 weken nog niet volledig)

Zo goed als alle patiënten verto(o)n(d)en huidletsels, vooral in de anogenitale zone. Ongeveer 69% heeft/had ook algemene symptomen zoals koorts, algemeen onwel zijn, opgezwollen lymfeklieren,

Negenendertig personen werden gehospitaliseerd, 28 om te worden behandeld (waarvan 4 personen met een onderliggende immunestoornis), 3 personen omdat thuisisolatie niet mogelijk was, en 8 waarvoor de reden niet gekend was. Er werd tot op heden 1 sterfgeval gerapporteerd bij een persoon met onderliggende gezondheidsproblemen.

Op basis van de huidige gegevens over de vermoedelijke bron van transmissie, blijkt dat het virus voornamelijk wordt overgedragen via seksueel contact. Waar in het begin infectie voornamelijk via seksueel contact op grote events werd gemeld, gebeurt dat meer recent meer via seksueel contact in de privésfeer.

2. Vaccinatie

1. Preventieve vaccinatie

De groepen volwassenen die in aanmerking komen voor preventieve vaccinatie:

- alle mannen die seks hebben met meer dan één man
- mannelijke en transgender sekswerkers;
- vrouwen die PrEP nemen en die frequente wisselende seksuele contacten hebben;
- personen met ernstige immuunstoornissen en een hoge kans op ernstige infectie;
- laboratoriumpersoneel dat virusculturen behandelt

Wat te doen als je denkt in aanmerking te komen voor preventieve vaccinatie?

Je hebt geen verwijfsbrief van de huisarts nodig. De deelstaten communiceren zelf hoe en vanaf wanneer je een afspraak kan maken bij een vaccinatiecentrum. Je kan ook meer informatie vinden op hun website of via hun hulplijn (zie verder bij 'Nuttige info').

2. Vaccinatie na blootstelling

Vaccinatie na blootstelling (best binnen de 4 dagen na het contact) is mogelijk voor

- immuungecompromitteerden na een hoogrisico contact (bv besmet gezinslid of het delen van kleding, beddengoed, keukengerei met een patiënt met huiduitslag);
- personen na een zeer hoogrisico contact (bv. seksueel contact, langdurig huid-op-huidcontact met een persoon met huiduitslag of een wonde);
- zorgpersoneel na een hoogrisico contact zonder bescherming (bv langdurig face-to-facecontact, in aanraking komen met lichaamsvloeistoffen van een besmette patiënt, blootstelling aan aërosolen).

Wat te doen als je denkt in aanmerking te komen voor vaccinatie na blootstelling?

Als je denkt aan apenpokken te zijn blootgesteld, neem je best contact op met de (huis)arts. Deze kan je dan doorverwijzen voor vaccinatie.

3. Wat als je je eerste vaccin in het buitenland kreeg? Vanaf 21 november kan je de tweede dosis in ons land laten toedienen, als je kan aantonen dat je het eerste vaccin in het buitenland kreeg.

4. Kan je een vaccin tegen apenpokken combineren met een vaccin tegen COVID-19 of tegen griep?

Tussen een vaccinatie tegen apenpokken en een COVID-herfstvaccin of de griep wordt best een interval van 2 weken gerespecteerd. Een vaccin tegen griep kan wel tegelijk met de een COVID-vaccin worden toegediend, in de andere arm.

5. Hoeveel vaccins werden er al toegediend in België?

Op 8/11/22 werden in totaal 4.234 eerste dosissen en 1.061 tweede dosissen van de vaccins toegediend. Deze rapportering gebeurt voortaan maandelijks.

3. Nuttige info

Een wekelijkse epidemiologische update vindt u [op de website van Sciensano](#). Informatie voor het grote publiek is beschikbaar op de website van het Vlaamse [Agentschap Zorg en Gezondheid](#), van de Brusselse [Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie](#), het [AVIQ \(Wallonië\)](#) en [Ostbelgien](#).

Elke deelstaat voorziet ook een hulplijn:

- Vlaanderen: 1700
- Brussel: 02/214.19.29
- Wallonië: 0800/16.061
- Ost Belgie: 0492/140.557

D. BESLISSINGEN VAN DE INTERMINISTERIËLE CONFERENTIE (IMC) VOLKSGEZONDHEID

Alle persberichten van de IMC kan u vinden via de volgende link:

<https://overlegorganen.gezondheid.belgie.be/nl/documenten/2022-persberichten-van-de-imc>

Voor meer informatie of interviews, contacteer:

Gudrun Briat

Verantwoordelijke communicatie COVID-19

Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu

0475/274115

Gudrun.briat@health.fgov.be